

Šaško: Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, reagovať vedia už aj škôlkari	2
Online, info.sk, 27. 10. 2025, 3:21	
Správy	2
Rozhlas - Rádio Slovensko, Správy, 27. 10. 2025, 4:00	
Živá fosília aj zelená oáza pri diaľnici: McDonald's podporil vznik dvoch jedinečných ekologických projektov v Košickom kraji	2
Online, aktuality.sk, 27. 10. 2025, 7:00	
Cievna mozgová príhoda postihla minulý rok vyše 11.000 Slovákov	3
Online, bleskovky.zoznam.sk, 27. 10. 2025, 11:00	
NCZI: Cievna mozgová príhoda postihla minulý rok vyše 11.000 Slovákov	4
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 27. 10. 2025, 11:00	
NCZI zverejnilo dáta: Tisíce ľudí postihla cievna mozgová príhoda	5
Online, teraz.sk, 27. 10. 2025, 11:17	
NCZI: Cievna mozgová príhoda postihla minulý rok vyše 11.000 Slovákov	6
Online, lekari.sk, 27. 10. 2025, 11:33	
Cievna mozgová príhoda postihla minulý rok vyše 11-tisíc Slovákov	7
Online, domov.sme.sk, 27. 10. 2025, 11:39	
Cievna mozgová príhoda môže postihnúť každého: TOTO je hlavný rizikový faktor!	8
Online, azet.sk, 27. 10. 2025, 12:11	
Mozgová príhoda postihla minulý rok vyše 11-tisíc Slovákov. Zaostávame v následnej starostlivosti	9
Online, hnonline.sk, 27. 10. 2025, 13:33	
Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, reagovať vedia už aj škôlkari	12
Online, bleskovky.zoznam.sk, 27. 10. 2025, 14:49	
Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, uviedol Šaško: Reagovať vedia už aj škôlkari	13
Online, topky.sk, 27. 10. 2025, 14:49	
K. Šaško: Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, reagovať vedia už aj škôlkari	14
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 27. 10. 2025, 14:49	
Šaško: Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, reagovať vedia už aj škôlkari	14
Online, teraz.sk, 27. 10. 2025, 15:06	
K. Šaško: Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, reagovať vedia už aj škôlkari	15
Online, lekari.sk, 27. 10. 2025, 15:32	
Iniciatíva Fast Heroes učí deti rozpoznávať príznaky mŕtvice: Čas je kľúčový pre záchranu života	16
Online, spravy.stvr.sk, 27. 10. 2025, 16:04	
Esejistická súťaž má svojich víťazov	17
Online, nsud.sk, 27. 10. 2025, 16:50	
Živá fosília aj zelená oáza pri diaľnici	17
Online, sme.sk, 28. 10. 2025, 0:00	
Spoločne v 13. komnate	18
Online, kamdomesta.sk, 28. 10. 2025, 0:11	

Šaško: Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, reagovať vedia už aj škôlkari

27. 10. 2025, 3:21, Zdroj: [info.sk](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 21 801 GRP: 0,48 OTS: 0,00 AVE: 534 EUR

Šaško: Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, reagovať vedia už aj škôlkari

15:21 27.10.2025 Bratislava

Správy » Domáce

Pri príležitosti Svetového dňa cievnej mozgovej príhody (29. 10.) to na tlačovej konferencii vyhlásil minister zdravotníctva Kamil Šaško (Hlas-SD). Vyzdvihol medzinárodnú iniciatívu Fast Heroes, ktorá sa zameriava na zvyšovanie povedomia o cievnej mozgovej príhode (CMP).

„Rýchlosť, ako zareagujeme, rozhoduje o tom, či náš rodinný príslušník, blízky alebo hociký človek, ktorý práve môže ísť okolo nás, bude mať následky a aké vážne budú. Či sa bude učiť nanovo rozprávať, chodiť alebo či bude vedieť byť samostatný,“ priblížil Šaško.

Fast Heroes spúšťa už šiesty ročník projektu, ktorý je postavený na novom module s názvom Päť výziev v prevencii. „Sme presvedčení, že okrem znalostí príznakov CMP je čas vzdelávať naše deti aj o rizikových faktoroch mŕtvice a infarktu myokardu,“ uviedla koordinátorka projektu Ľubica Fidesová. Dodala, že do iniciatívy je zapojených viac ako 1100 škôl a 70.000 detí.

Šaško avizoval, že projekt chce rozšíriť do všetkých samosprávnych krajov. „V priebehu mesiaca november budem zvolávať stretnutie všetkých ôsmich županov na ministerstve zdravotníctva, kde otvoríme viacero tém. Rozšírenie tohto programu bude určite na agende, pretože jeho výsledky sú absolútne hmatateľné - za štyri roky existencie priniesol preukázateľne zachránené životy, keď deti rozpoznali príznaky mŕtvice a vedeli efektívne komunikovať aj s operačným strediskom,“ poznamenal.

Podľa prezidentky Slovenskej neurologickej spoločnosti a prednostky Neurologickej kliniky Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** a Univerzitnej nemocnice Louisa Pasteura (UNLP) v Košiciach Zuzany Gdovinovej sa Slovensko v akútnej liečbe cievnych mozgových príhod radí medzi najúspešnejšie krajiny v Európe. „Asi 25 percent pacientov liečime intravenóznou trombolýzou a približne 11 percent mechanickou trombektómiou (odstránenie krvnej zrazeniny z mozgovej cievy, pozn. TASR),“ uviedla.

Úspech podľa nej spočíva v systematickom zbere a analýze dát v Registri CMP, ktoré pomáhajú hodnotiť kvalitu práce centier a odhaľovať rezervy v liečbe. „V tejto oblasti by sme boli veľmi radi, keby pán minister a rezort s nami spolupracovali v tom, že by sme chceli prenášať dáta priamo zo štruktúrovanej prepúšťacej správy, aby boli presnejšie a aby sme sa vedeli ešte lepšie posunúť v akútnej liečbe,“ zdôraznila Gdovinová. Dodala, že Slovensko stále zaostáva v následnej starostlivosti - najmä v rehabilitácii a logopedickej pomoci, ktoré sú kľúčové pre návrat pacientov po mozgovej príhode do bežného života.

Šaško pripustil, že starostlivosť o pacienta s prekonanou mŕtvicou je na Slovensku dlhodobý problém. Tému sa chce venovať aj v rámci reformného plánu Misia zdravie, ktorý chce presunúť priamo pod riadenie ministerstva. „Kardiológia a cesta pacienta budú jednou z vlajkových priorít. Chceme, aby bola táto cesta, od digitalizácie až po konkrétne procesy, jasne definovaná,“ povedal.

Viceprezidentka Slovenskej hypertenziologickej spoločnosti Anna Vachulová upozornila, že až 80 percentám cievnych mozgových príhod by sa dalo predísť lepšou kontrolou rizikových faktorov. Medzi najvýznamnejšie patrí vysoký krvný tlak, zvýšený cholesterol, fajčenie, cukrovka a obezita. „Ak znížime systolický tlak o desať milimetrov ortuťového stĺpca, zabránime 35 percentám mozgových príhod,“ uviedla. Dodala, že riziko možno znížiť aj úpravou cholesterolu, hmotnosti či obmedzením fajčenia.

Autor: Info.sk, Webtron, s.r.o.

Správy

27. 10. 2025, 4:00, Relácia: **Správy**, Stanica: **Rádio Slovensko**, Vydavateľ: Slovenská televízia a rozhlas, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 33 387 GRP: 0,74 OTS: 0,01 AVE: 1495 EUR

[strojový prepis] ...Podľa sociologičky z fakulty verejnej správy **univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** Gizely brunovskej je to najmä nedostatkom pracovných miest, ale aj sťaženou mobilitou. Jednorodičovské domácnosti. Tá žena nemôže od tých detí odísť a ona musí milovať v rámci toho ETA a každý nemôžu dochádzať. Tak sa stalo to, že zoberali miesta tým nekvalifikovaným....

Živá fosília aj zelená oáza pri diaľnici: McDonald's podporil vznik dvoch jedinečných ekologických projektov v Košickom kraji

27. 10. 2025, 7:00, Zdroj: [aktuality.sk](#), Vydavateľ: Ringier Slovakia Media s.r.o., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 637 318 GRP: 14,16 OTS: 0,14 AVE: 1657 EUR

Živá fosília aj zelená oáza pri diaľnici: McDonald's podporil vznik dvoch jedinečných ekologických projektov v Košickom kraji

V rámci grantovej výzvy „30 rokov spolu s McDonald's“ získali v Košickom kraji podporu hneď dva výnimočné projekty - združenie BotaniKE prispelo k obohateniu rastlinných zbierok v botanickej záhrade a v obci Rozhanovce vzniká priestor, ktorý podporuje miestnu faunu a flóru a ekologickú zodpovednosť.

Vzácná drevina v Košiciach

Občianske združenie BotaniKE úspešne zrealizovalo projekt, ktorého cieľom bolo rozšíriť zbierku Botanickej záhrady **UPJŠ** o vzácnu drevinu - araukáriu andskú (*Araucaria araucana*), známu aj ako „živú fosíliu“. Tento strom, ktorý rastie na Zemi už od čias dinosaurov, sa vysadil vo vstupnej časti areálu pred skleníkmi, kde prebehla aj rozsiahla obnova priestoru vrátane nového posedenia a osvetlenia. Strom je označený informačnou tabuľou v slovenskom a anglickom jazyku.

Výsadba tejto jedinečnej dreviny má pre Botanickú záhradu symbolický význam - v roku 2025 oslavuje 75. výročie svojho vzniku. Araukária obohatila už tak vzácnu zbierku záhrady a prispela k jej atraktivite vďaka svojmu originálnemu vzhľadu. Jej trojuholníkovité, tvrdé listy pripomínajúce šupiny plazov fascinujú malých aj veľkých návštevníkov a rozširujú poznanie o prehistorickej vegetácii planéty. Araukária zároveň prispieva k rozširovaniu biodiverzity v záhrade a nepochybne ešte viac povzbudí záujem o tento krásny priestor, ktorý ročne navštívi približne 80-tisíc návštevníkov.

Zanedbané miesto rozkvitlo

Druhým víťazným projektom z Košického kraja je Komunitná záhrada Rozhanovce, ktorú založilo občianske združenie T-E-A Centrum. Projekt vznikol ako reakcia na negatívny dopad výstavby diaľnice D1 Budimír-Bidovce na miestnu prírodu a zmenil zanedbané územie len 250 metrov od diaľnice na živú oázu.

7 fotiek v galérii Ilustračné foto Zdroj: Peter Frolo

Počas leta sa v rámci projektu uskutočnilo osem stretnutí krúžku

Kreatívna príroda, do ktorých sa zapojilo vyše 115 detí vo veku 5 až 12 rokov. Spolu s dobrovoľníkmi sa deti učili o rastlinách, sadili okrasné aj úžitkové druhy, aplikovali mulčovaciu kôru a starali sa o priestor záhrady. Počas troch komunitných brigád sa podarilo vytvoriť aj oddychové zóny pre relax, pozorovanie prírody a zážitkové učenie.

Záhrada sa stala živým ekosystémom - objavila sa tu dokonca aj modlivka zelená, chránený druh hmyzu, ktorý sa v tejto lokalite doposiaľ nevyskytoval. Projekt zároveň priniesol novú spoluprácu so Strednou odbornou školou poľnohospodárstva a služieb na vidieku v Košiciach, kde študenti odboru záhradníckych prác získajú priestor na prax a budú pomáhať s údržbou záhrady.

7 fotiek v galérii Ilustračné foto Zdroj: Peter Frolo

„Vďaka podpore McDonald's a Nadácie Pontis sme dokázali vytvoriť komunitný priestor, ktorý prirodzene podporuje faunu a flóru v území narušenom výstavbou diaľnice. Záhrada sa stáva miestom, kde deti aj dospelí objavujú krásu a význam prírody cez praktickú skúsenosť. Veríme, že týmto spôsobom podporujeme ekologickú zodpovednosť budúcej generácie a vytvárame priestor pre spoločné zážitky, učenie a oddych,“ uviedli zástupcovia organizácie T-E-A Centrum.

7 fotiek v galérii Ilustračné foto Zdroj: Peter Frolo

Pozitívna zmena v rôznych regiónoch Slovenska

Vďaka grantovej výzve „30 rokov spolu s McDonald's“ mohli v Košickom kraji vzniknúť dve zelené iniciatívy, ktoré oživujú nielen krajinu, ale aj záujem ľudí o jej ochranu. Oba projekty spája spoločná myšlienka, a to prinášať pozitívnu zmenu v regiónoch a podporovať environmentálne povedomie.

Program, ktorý McDonald's pripravil v spolupráci s Nadáciou Pontis, bol vyhlásený pri príležitosti 30. výročia pôsobenia spoločnosti na Slovensku. Zámerom bolo podporiť ekologické a komunitné projekty vo všetkých krajoch Slovenska. Odborná komisia vybrala 10 víťazných projektov, ktoré si rozdelili celkovú podporu vo výške 30 000 eur.

Živá fosília aj zelená oáza pri diaľnici: McDonald's podporil vznik dvoch jedinečných ekologických projektov v Košickom kraji

Autor: Aktuality.sk || PR článok || PR článok | Uložiť článok

Cievná mozgová príhoda postihla minulý rok vyše 11.000 Slovákov

27. 10. 2025, 11:00, Zdroj: bleskovky.zoznam.sk | Vydavateľ: Zoznam, s.r.o., Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 16 021 GRP: 0,36 OTS: 0,00 AVE: 478 EUR

Cievna mozgová príhoda postihla minulý rok vyše 11.000 Slovákov

Cievna mozgová príhoda (CMP) postihla minulý rok viac než 11.000 Slovákov. Až 80 percent pacientov malo vysoký krvný tlak, ktorý patrí medzi hlavné rizikové faktory mŕtvice. Vyplýva to z údajov Národného centra zdravotníckych informácií (NCZI), ktoré TASR poskytla špecialistka komunikácie Simona Uhlárová Jarošová pri príležitosti Svetového dňa CMP (29. októbra).

„V Registri cievnych mozgových príhod, ktorý spravuje NCZI, bolo v roku 2024 evidovaných 11.605 pacientov s mŕtvicou, čo je o 1,5 percenta menej ako rok predtým,“ priblížila hovorkyňa NCZI Alena Krčová. Dodala, že 90,5 percenta prípadov tvorila ischemická CMP a 9,5 percenta hemoragická forma (pri ischemickej ide o upchatie mozgovej cievy, pri hemoragickej o jej prasknutie a krvácanie do mozgu - pozn. TASR).

Mŕtvica podľa nej častejšie postihuje mužov (55 percent), najmä vo veku 46 až 74 rokov. U žien prevláda vo vyššom veku, najmä medzi 75. a 84. rokom života. „Porážka väčšinou zasahuje starších ľudí s chronickými ochoreniami, no nevyhýba sa ani mladším. Pacienti do 44 rokov tvorili vlani 3,3 percenta všetkých prípadov,“ spresnila Krčová.

Konštatovala, že medzi najčastejšie rizikové faktory mŕtvice patria neliečený vysoký krvný tlak, porucha srdcového rytmu, vysoká hladina cholesterolu, ale aj fajčenie, obezita, diabetes či nízka fyzická aktivita. „NCZI v rámci Registra CMP minulý rok evidovalo až 80,4 percenta ľudí s CMP, ktorí mali zároveň aj vysoký krvný tlak. Približne 27 percent pacientov trpelo cukrovkou a rovnaký počet pacientov priznal, že fajčia, resp. v minulosti fajčili. Pitie alkoholu priznalo len sedem percent ľudí, zato nadváhu, resp. obezitu, mala takmer tretina pacientov s porážkou,“ poznamenala.

Priemerný čas medzi príchodom pacienta s CMP do nemocnice a podaním liečby je na Slovensku približne 30 minút. Podľa prednostky Neurologickej kliniky Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a prezidentky Slovenskej neurologickej spoločnosti Zuzany Gdovinovej je to výsledok systematického zberu dát v Registri CMP, ktorý umožňuje hodnotiť činnosť 44 centier pre liečbu mŕtvice.

„Register nám poskytuje údaje, na základe ktorých vieme zlepšovať kvalitu liečby,“ uviedla Gdovinová. Slovensko je podľa nej v akútnej starostlivosti porovnateľné s poprednými európskymi krajinami, no v následnej starostlivosti, najmä v rehabilitácii, stále zaostáva. „Asi 30 percent pacientov by malo pokračovať v akútnej rehabilitácii, no z registra vyplýva, že sa na ňu dostanú len približne štyri percentá,“ dodala.

Úmrtnosť na CMP sa podľa NCZI v posledných piatich rokoch pohybovala okolo 6,8 percenta zo všetkých úmrtí. Ročná úmrtnosť hospitalizovaných pacientov klesala do roku 2022 na 14 percent, no v roku 2023 opäť stúpila na 18,7 percenta. Dáta za rok 2024 zatiaľ nie sú uzavreté, pretože nie sú k dispozícii úmrtia v tomto roku.

Cievna mozgová príhoda je závažný stav, pri ktorom dochádza k poškodeniu mozgového tkaniva. Medzi typické príznaky patria náhle oslabenie polovice tela, poklesnutý kútik úst, porucha reči či zraku, prudká bolesť hlavy a strata rovnováhy. Odborníci upozorňujú, že včasné privolanie záchrannej služby je kľúčové pre úspešnú liečbu a prognózu pacienta.

AUTOR: ©Zoznam | ZDROJ: TASR

NCZI: Cievna mozgová príhoda postihla minulý rok vyše 11.000 Slovákov

27. 10. 2025, 11:00, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

NCZI: Cievna mozgová príhoda postihla minulý rok vyše 11.000 Slovákov

Bratislava 27. októbra (TASR) - Cievna mozgová príhoda (CMP) postihla minulý rok viac než 11.000 Slovákov. Až 80 percent pacientov malo vysoký krvný tlak, ktorý patrí medzi hlavné rizikové faktory mŕtvice. Vyplýva to z údajov Národného centra zdravotníckych informácií (NCZI), ktoré TASR poskytla špecialistka komunikácie Simona Uhlárová Jarošová pri príležitosti Svetového dňa CMP (29. októbra).

„V Registri cievnych mozgových príhod, ktorý spravuje NCZI, bolo v roku 2024 evidovaných 11.605 pacientov s mŕtvicou, čo je o 1,5 percenta menej ako rok predtým,“ priblížila hovorkyňa NCZI Alena Krčová. Dodala, že 90,5 percenta prípadov tvorila ischemická CMP a 9,5 percenta hemoragická forma (pri ischemickej ide o upchatie mozgovej cievy, pri hemoragickej o jej prasknutie a krvácanie do mozgu - pozn. TASR).

Mŕtvica podľa nej častejšie postihuje mužov (55 percent), najmä vo veku 46 až 74 rokov. U žien prevláda vo vyššom veku, najmä medzi 75. a 84. rokom života. „Porážka väčšinou zasahuje starších ľudí s chronickými ochoreniami, no nevyhýba sa ani mladším. Pacienti do 44 rokov tvorili vlani 3,3 percenta všetkých prípadov,“ spresnila Krčová.

Konštatovala, že medzi najčastejšie rizikové faktory mŕtvice patria neliečený vysoký krvný tlak, porucha srdcového rytmu, vysoká hladina cholesterolu, ale aj fajčenie, obezita, diabetes či nízka fyzická aktivita. „NCZI v rámci Registra CMP minulý rok evidovalo až 80,4

percenta ľudí s CMP, ktorí mali zároveň aj vysoký krvný tlak. Približne 27 percent pacientov trpelo cukrovkou a rovnaký počet pacientov priznal, že fajčia, resp. v minulosti fajčili. Pitie alkoholu priznalo len sedem percent ľudí, zato nadváhu, resp. obezitu, mala takmer tretina pacientov s porážkou,“ poznamenala.

Priemerný čas medzi príchodom pacienta s CMP do nemocnice a podaním liečby je na Slovensku približne 30 minút. Podľa prednostky Neurologickej kliniky Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a prezidentky Slovenskej neurologickej spoločnosti Zuzany Gdovinovej je to výsledok systematického zberu dát v Registri CMP, ktorý umožňuje hodnotiť činnosť 44 centier pre liečbu mŕtvice.

„Register nám poskytuje údaje, na základe ktorých vieme zlepšovať kvalitu liečby,“ uviedla Gdovinová. Slovensko je podľa nej v akútnej starostlivosti porovnateľné s poprednými európskymi krajinami, no v následnej starostlivosti, najmä v rehabilitácii, stále zaostáva. „Asi 30 percent pacientov by malo pokračovať v akútnej rehabilitácii, no z registra vyplýva, že sa na ňu dostanú len približne štyri percentá,“ dodala.

Úmrtnosť na CMP sa podľa NCZI v posledných piatich rokoch pohybovala okolo 6,8 percenta zo všetkých úmrtí. Ročná úmrtnosť hospitalizovaných pacientov klesala do roku 2022 na 14 percent, no v roku 2023 opäť stúpla na 18,7 percenta. Dáta za rok 2024 zatiaľ nie sú uzavreté, pretože nie sú k dispozícii úmrtia v tomto roku.

Cievna mozgová príhoda je závažný stav, pri ktorom dochádza k poškodeniu mozgového tkaniva. Medzi typické príznaky patria náhle oslabenie polovice tela, poklesnutý kútik úst, porucha reči či zraku, prudká bolesť hlavy a strata rovnováhy. Odborníci upozorňujú, že včasné privolanie záchrannej služby je kľúčové pre úspešnú liečbu a prognózu pacienta.

dah ryb

Autor: DAH

NCZI zverejnilo dáta: Tisíce ľudí postihla cievna mozgová príhoda

27. 10. 2025, 11:17, Zdroj: teraz.sk, Vydavateľ: TERAZ MEDIA, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Ďalšie zdroje: teraz.sk/zdravie

Dosah: 55 132 GRP: 1,23 OTS: 0,01 AVE: 1140 EUR

NCZI zverejnilo dáta: Tisíce ľudí postihla cievna mozgová príhoda

Ilustračná snímka. Foto: TASR - Michal Svítok

Cievna mozgová príhoda je závažný stav, pri ktorom dochádza k poškodeniu mozgového tkaniva.

27. októbra 2025 11:17

Bratislava 27. októbra (TASR) - Cievna mozgová príhoda (CMP) postihla minulý rok viac než 11.000 Slovákov. Až 80 percent pacientov malo vysoký krvný tlak, ktorý patrí medzi hlavné rizikové faktory mŕtvice. Vyplýva to z údajov Národného centra zdravotníckych informácií (NCZI), ktoré TASR poskytla špecialistka komunikácie Simona Uhlárová Jarošová pri príležitosti Svetového dňa CMP (29. októbra).

„V Registri cievnych mozgových príhod, ktorý spravuje NCZI, bolo v roku 2024 evidovaných 11.605 pacientov s mŕtvicou, čo je o 1,5 percenta menej ako rok predtým,“ priblížila hovorkyňa NCZI Alena Krčová. Dodala, že 90,5 percenta prípadov tvorila ischemická CMP a 9,5 percenta hemoragická forma (pri ischemickej ide o upchatie mozgovej cievy, pri hemoragickej o jej prasknutie a krvácanie do mozgu - pozn. TASR).

Mŕtvica podľa nej častejšie postihuje mužov (55 percent), najmä vo veku 46 až 74 rokov. U žien prevláda vo vyššom veku, najmä medzi 75. a 84. rokom života. „Porážka väčšinou zasahuje starších ľudí s chronickými ochoreniami, no nevyhýba sa ani mladším. Pacienti do 44 rokov tvorili vlani 3,3 percenta všetkých prípadov,“ spresnila Krčová.

Konštatovala, že medzi najčastejšie rizikové faktory mŕtvice patria neliečený vysoký krvný tlak, porucha srdcového rytmu, vysoká hladina cholesterolu, ale aj fajčenie, obezita, diabetes či nízka fyzická aktivita. „NCZI v rámci Registra CMP minulý rok evidovalo až 80,4 percenta ľudí s CMP, ktorí mali zároveň aj vysoký krvný tlak. Približne 27 percent pacientov trpelo cukrovkou a rovnaký počet pacientov priznal, že fajčia, resp. v minulosti fajčili. Pitie alkoholu priznalo len sedem percent ľudí, zato nadváhu, resp. obezitu, mala takmer tretina pacientov s porážkou,“ poznamenala.

Priemerný čas medzi príchodom pacienta s CMP do nemocnice a podaním liečby je na Slovensku približne 30 minút. Podľa prednostky Neurologickej kliniky Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a prezidentky Slovenskej neurologickej spoločnosti Zuzany Gdovinovej je to výsledok systematického zberu dát v Registri CMP, ktorý umožňuje hodnotiť činnosť 44 centier pre liečbu mŕtvice.

„Register nám poskytuje údaje, na základe ktorých vieme zlepšovať kvalitu liečby,“ uviedla Gdovinová. Slovensko je podľa nej v akútnej starostlivosti porovnateľné s poprednými európskymi krajinami, no v následnej starostlivosti, najmä v rehabilitácii, stále zaostáva. „Asi 30 percent pacientov by malo pokračovať v akútnej rehabilitácii, no z registra vyplýva, že sa na ňu dostanú len približne štyri percentá,“ dodala.

Úmrtnosť na CMP sa podľa NCZI v posledných piatich rokoch pohybovala okolo 6,8 percenta zo všetkých úmrtí. Ročná úmrtnosť hospitalizovaných pacientov klesala do roku 2022 na 14 percent, no v roku 2023 opäť stúpila na 18,7 percenta. Dáta za rok 2024 zatiaľ nie sú uzavreté, pretože nie sú k dispozícii úmrtia v tomto roku.

Cievna mozgová príhoda je závažný stav, pri ktorom dochádza k poškodeniu mozgového tkaniva. Medzi typické príznaky patria náhle oslabenie polovice tela, poklesnutý kútik úst, porucha reči či zraku, prudká bolesť hlavy a strata rovnováhy. Odborníci upozorňujú, že včasné privolanie záchrannej služby je kľúčové pre úspešnú liečbu a prognózu pacienta.

Autor: TASR

NCZI: Cievna mozgová príhoda postihla minulý rok vyše 11.000 Slovákov

27. 10. 2025, 11:33, Zdroj: [lekari.sk](#), Sentiment: Ambivalentný, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**

Dosah: 1 502 GRP: 0,03 OTS: 0,00 AVE: 179 EUR

NCZI: Cievna mozgová príhoda postihla minulý rok vyše 11.000 Slovákov

Bratislava 27. októbra (TASR) - Cievna mozgová príhoda (CMP) postihla minulý rok viac než 11.000 Slovákov. Až 80 percent pacientov malo vysoký krvný tlak, ktorý patrí medzi hlavné rizikové faktory mŕtvice. Vyplýva to z údajov Národného centra zdravotníckych informácií (NCZI), ktoré TASR poskytla špecialistka komunikácie Simona Uhlárová Jarošová pri príležitosti Svetového dňa CMP (29. októbra).

„V Registri cievnych mozgových príhod, ktorý spravuje NCZI, bolo v roku 2024 evidovaných 11.605 pacientov s mŕtvicou, čo je o 1,5 percenta menej ako rok predtým,“ priblížila hovorkyňa NCZI Alena Krčová. Dodala, že 90,5 percenta prípadov tvorila ischemická CMP a 9,5 percenta hemoragická forma (pri ischemickej ide o upchatie mozgovej cievy, pri hemoragickej o jej prasknutie a krvácanie do mozgu - pozn. TASR).

Mŕtvica podľa nej častejšie postihuje mužov (55 percent), najmä vo veku 46 až 74 rokov. U žien prevláda vo vyššom veku, najmä medzi 75. a 84. rokom života. „Porážka väčšinou zasahuje starších ľudí s chronickými ochoreniami, no nevyhýba sa ani mladším. Pacienti do 44 rokov tvorili vlani 3,3 percenta všetkých prípadov,“ spresnila Krčová.

Konštatovala, že medzi najčastejšie rizikové faktory mŕtvice patria neliečený vysoký krvný tlak, porucha srdcového rytmu, vysoká hladina cholesterolu, ale aj fajčenie, obezita, diabetes či nízka fyzická aktivita. „NCZI v rámci Registra CMP minulý rok evidovalo až 80,4 percenta ľudí s CMP, ktorí mali zároveň aj vysoký krvný tlak. Približne 27 percent pacientov trpelo cukrovkou a rovnaký počet pacientov priznal, že fajčia, resp. v minulosti fajčili. Pitie alkoholu priznalo len sedem percent ľudí, zato nadváhu, resp. obezitu, mala takmer tretina pacientov s porážkou,“ poznamenala.

Priemerný čas medzi príchodom pacienta s CMP do nemocnice a podaním liečby je na Slovensku približne 30 minút. Podľa prednostky Neurologickej kliniky Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a prezidentky Slovenskej neurologickej spoločnosti Zuzany Gdovinovej je to výsledok systematického zberu dát v Registri CMP, ktorý umožňuje hodnotiť činnosť 44 centier pre liečbu mŕtvice.

„Register nám poskytuje údaje, na základe ktorých vieme zlepšovať kvalitu liečby,“ uviedla Gdovinová. Slovensko je podľa nej v akútnej starostlivosti porovnateľné s poprednými európskymi krajinami, no v následnej starostlivosti, najmä v rehabilitácii, stále zaostáva. „Asi 30 percent pacientov by malo pokračovať v akútnej rehabilitácii, no z registra vyplýva, že sa na ňu dostanú len približne štyri percentá,“ dodala.

Úmrtnosť na CMP sa podľa NCZI v posledných piatich rokoch pohybovala okolo 6,8 percenta zo všetkých úmrtí. Ročná úmrtnosť hospitalizovaných pacientov klesala do roku 2022 na 14 percent, no v roku 2023 opäť stúpila na 18,7 percenta. Dáta za rok 2024 zatiaľ nie sú uzavreté, pretože nie sú k dispozícii úmrtia v tomto roku.

Cievna mozgová príhoda je závažný stav, pri ktorom dochádza k poškodeniu mozgového tkaniva. Medzi typické príznaky patria náhle oslabenie polovice tela, poklesnutý kútik úst, porucha reči či zraku, prudká bolesť hlavy a strata rovnováhy. Odborníci upozorňujú, že včasné privolanie záchrannej služby je kľúčové pre úspešnú liečbu a prognózu pacienta.

dah ryb

Autor: Lekari.sk

Cievna mozgová príhoda postihla minulý rok vyše 11-tisíc Slovákov

27. 10. 2025, 11:39, Zdroj: domov.sme.sk, Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 107 106 GRP: 2,38 OTS: 0,02 AVE: 910 EUR

Cievna mozgová príhoda postihla minulý rok vyše 11-tisíc Slovákov

Mŕtvica častejšie postihuje mužov, najmä vo veku 46 až 74 rokov.

Cievna mozgová príhoda (CMP) postihla minulý rok viac než 11-tisíc Slovákov. Až 80 percent pacientov malo vysoký krvný tlak, ktorý patrí medzi hlavné rizikové faktory mŕtvice.

Vyplýva to z údajov Národného centra zdravotníckych informácií (NCZI), ktoré poskytla špecialistka komunikácie Simona Uhlárová Jarošová pri príležitosti Svetového dňa CMP (29. októbra).

Skryť Vypnúť reklamu

Článok pokračuje pod video reklamou

Skryť Vypnúť reklamu

Článok pokračuje pod video reklamou

„V Registri cievnych mozgových príhod, ktorý spravuje NCZI, bolo v roku 2024 evidovaných 11 605 pacientov s mŕtvicou, čo je o 1,5 percenta menej ako rok predtým,“ priblížila hovorkyňa NCZI Alena Krčová.

Skryť Vypnúť reklamu

Dodala, že 90,5 percenta prípadov tvorila ischemická CMP a 9,5 percenta hemoragická forma (pri ischemickej ide o upchatie mozgovce ciev, pri hemoragickej o jej prasknutie a krvácanie do mozgu).

Mŕtvica podľa nej častejšie postihuje mužov (55 percent), najmä vo veku 46 až 74 rokov. U žien prevláda vo vyššom veku, najmä medzi 75. a 84. rokom života.

„Porážka väčšinou zasahuje starších ľudí s chronickými ochoreniami, no nevyhýba sa ani mladším. Pacienti do 44 rokov tvorili vlani 3,3 percenta všetkých prípadov,“ spresnila Krčová.

Konštatovala, že medzi najčastejšie rizikové faktory mŕtvice patria neliečený vysoký krvný tlak, porucha srdcového rytmu, vysoká hladina cholesterolu, ale aj fajčenie, obezita, diabetes či nízka fyzická aktivita.

„NCZI v rámci Registra CMP minulý rok evidovalo až 80,4 percenta ľudí s CMP, ktorí mali zároveň aj vysoký krvný tlak. Približne 27 percent pacientov trpelo cukrovkou a rovnaký počet pacientov priznal, že fajčia, resp. v minulosti fajčili. Pitie alkoholu priznalo len sedem percent ľudí, zato nadváhu, resp. obezitu, mala takmer tretina pacientov s porážkou,“ poznamenala.

Skryť Vypnúť reklamu

Priemerný čas medzi príchodom pacienta s CMP do nemocnice a podaním liečby je na Slovensku približne 30 minút.

Podľa prednostky Neurologickej kliniky Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a prezidentky Slovenskej neurologickej spoločnosti Zuzany Gdovinovej je to výsledok systematického zberu dát v Registri CMP, ktorý umožňuje hodnotiť činnosť 44 centier pre liečbu mŕtvice.

„Register nám poskytuje údaje, na základe ktorých vieme zlepšovať kvalitu liečby,“ uviedla Gdovinová.

Slovensko je podľa nej v akútnej starostlivosti porovnateľné s poprednými európskymi krajinami, no v následnej starostlivosti, najmä v rehabilitácii, stále zaostáva.

„Asi 30 percent pacientov by malo pokračovať v akútnej rehabilitácii, no z registra vyplýva, že sa na ňu dostanú len približne štyri percentá,“ dodala.

Skryť Vypnúť reklamu

Úmrtnosť na CMP sa podľa NCZI v posledných piatich rokoch pohybovala okolo 6,8 percenta zo všetkých úmrtí.

Ročná úmrtnosť hospitalizovaných pacientov klesala do roku 2022 na 14 percent, no v roku 2023 opäť stúpla na 18,7 percenta. Dáta za rok 2024 zatiaľ nie sú uzavreté, pretože nie sú k dispozícii úmrtia v tomto roku.

Cievna mozgová príhoda je závažný stav, pri ktorom dochádza k poškodeniu mozgového tkaniva. Medzi typické príznaky patria náhle oslabenie polovice tela, poklesnutý kútik úst, porucha reči či zraku, prudká bolesť hlavy a strata rovnováhy.

Odborníci upozorňujú, že včasné privolanie záchrannej služby je kľúčové pre úspešnú liečbu a prognózu pacienta.

Autor: TASR

Cievna mozgová príhoda môže postihnúť každého: TOTO je hlavný rizikový faktor!

📅 27. 10. 2025, 12:11, Zdroj: [koktejl.azet.sk](https://www.koktejl.azet.sk) , Vydavateľ: Ringier Slovakia Media s.r.o., Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 293 861 GRP: 6,53 OTS: 0,07 AVE: 1421 EUR

Cievna mozgová príhoda môže postihnúť každého: TOTO je hlavný rizikový faktor!

Cievna mozgová príhoda postihla minulý rok vyše 11-tisíc Slovákov. (ilustračné foto)

Zdroj: istock.com

Slovensko je v akútnej starostlivosti porovnateľné s poprednými európskymi krajinami, no v následnej starostlivosti, najmä v rehabilitácii, stále zaostáva.

Prečítať si článok neskôr

27. okt. 2025 o 12:11 Čas čítania: 8min

Cievna mozgová príhoda môže postihnúť každého: TOTO je hlavný rizikový faktor!

Slovensko je v akútnej starostlivosti porovnateľné s poprednými európskymi krajinami, no v následnej starostlivosti, najmä v rehabilitácii, stále zaostáva.

CMP postihla v minulom roku vyše 11 000 Slovákov. Muži medzi 46-74 rokmi sú najviac ohrození mŕtvicou. Hlavný rizikový faktor CMP je neliečený vysoký krvný tlak.

Cievna mozgová príhoda (CMP) postihla minulý rok viac než 11 000 Slovákov. Až 80 percent pacientov malo vysoký krvný tlak, ktorý patrí medzi hlavné rizikové faktory mŕtvice. Vyplýva to z údajov Národného centra zdravotníckych informácií (NCZI), ktoré TASR poskytla špecialistka komunikácie Simona Uhlárová Jarošová pri príležitosti Svetového dňa CMP (29. októbra).

„V Registri cievnych mozgových príhod, ktorý spravuje NCZI, bolo v roku 2024 evidovaných 11 605 pacientov s mŕtvicou, čo je o 1,5 percenta menej ako rok predtým,“ priblížila hovorkyňa NCZI Alena Krčová. Dodala, že 90,5 percenta prípadov tvorila ischemická CMP a 9,5 percenta hemoragická forma (pri ischemickej ide o upchatie mozgovvej cievy, pri hemoragickej o jej prasknutie a krvácanie do mozgu - pozn. TASR).

Mŕtvica podľa nej častejšie postihuje mužov (55 percent), najmä vo veku 46 až 74 rokov. U žien prevláda vo vyššom veku, najmä medzi 75. a 84. rokom života. „Porážka väčšinou zasahuje starších ľudí s chronickými ochoreniami, no nevyhýba sa ani mladším. Pacienti do 44 rokov tvorili vlni 3,3 percenta všetkých prípadov,“ spresnila Krčová.

Konštatovala, že medzi najčastejšie rizikové faktory mŕtvice patria neliečený vysoký krvný tlak, porucha srdcového rytmu, vysoká hladina cholesterolu, ale aj fajčenie, obezita, diabetes či nízka fyzická aktivita. „NCZI v rámci Registra CMP minulý rok evidovalo až 80,4 percenta ľudí s CMP, ktorí mali zároveň aj vysoký krvný tlak. Približne 27 percent pacientov trpelo cukrovkou a rovnaký počet pacientov priznal, že fajčia, resp. v minulosti fajčili. Pitie alkoholu priznalo len sedem percent ľudí, zato nadváhu, resp. obezitu, mala takmer tretina pacientov s porážkou,“ poznamenala.

Priemerný čas medzi príchodom pacienta s CMP do nemocnice a podaním liečby je na Slovensku približne 30 minút. Podľa prednostky Neurologickej kliniky Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a prezidentky Slovenskej neurologickej spoločnosti Zuzany Gdovinovej je to výsledok systematického zberu dát v Registri CMP, ktorý umožňuje hodnotiť činnosť 44 centier pre liečbu mŕtvice.

„Register nám poskytuje údaje, na základe ktorých vieme zlepšovať kvalitu liečby,“ uviedla Gdovinová. Slovensko je podľa nej v akútnej starostlivosti porovnateľné s poprednými európskymi krajinami, no v následnej starostlivosti, najmä v rehabilitácii, stále zaostáva. „Asi 30 percent pacientov by malo pokračovať v akútnej rehabilitácii, no z registra vyplýva, že sa na ňu dostanú len približne štyri percentá,“

dodala.

Úmrtnosť na CMP sa podľa NCZI v posledných piatich rokoch pohybovala okolo 6,8 percenta zo všetkých úmrtí. Ročná úmrtnosť hospitalizovaných pacientov klesala do roku 2022 na 14 percent, no v roku 2023 opäť stúpila na 18,7 percenta. Dáta za rok 2024 zatiaľ nie sú uzavreté, pretože nie sú k dispozícii úmrtia v tomto roku.

Cievna mozgová príhoda je závažný stav, pri ktorom dochádza k poškodeniu mozgového tkaniva. Medzi typické príznaky patria náhle oslabenie polovice tela, poklesnutý kútik úst, porucha reči či zraku, prudká bolesť hlavy a strata rovnováhy. Odborníci upozorňujú, že včasné privolanie záchranej služby je kľúčové pre úspešnú liečbu a prognózu pacienta.

Aktivujte si službu a dostávajte upozornenia na najdôležitejšie správy dňa.

Zdieľať

Máte pre nás tip? Pošlite nám ho

Najčítanejšie

Mozgová príhoda postihla minulý rok vyše 11-tisíc Slovákov. Zaostávame v následnej starostlivosti

 27. 10. 2025, 13:33, Zdroj: hnonline.sk , Vydavateľ: MAFRA Slovakia, a.s., Autor: Sandra Sokologorská, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ
Dosah: 161 011 GRP: 3,58 OTS: 0,04 AVE: 2160 EUR

Mozgová príhoda postihla minulý rok vyše 11-tisíc Slovákov. Zaostávame v následnej starostlivosti

O niečo viac sú mŕtvicou ohrození muži, ženy ich však v určitom veku dobiehajú.

Svetový deň cievnych mozgových príhod si pripomíname 29. októbra. Akútny stav, ktorý vyžaduje okamžitý zásah odborníkov, každý rok ovplyvní životy tisícok slovenských rodín.

„V Registri cievnych mozgových príhod, ktorý spravuje Národné centrum zdravotníckych informácií, bolo v roku 2024 evidovaných 11 605 pacientov s mŕtvicou, čo je o 1,5 percenta menej ako v roku 2023,“ uvádza hovorkyňa NCZI Alena Krčová

„Z celkového počtu sa 90,5 percenta prípadov týkalo ischemickej cievnej mozgovej príhody, hemoragická forma postihla 9,5 percenta pacientov.“ O niečo viac sú mŕtvicou ohrození muži (55 percent). Prevažovali najmä vo vekovej skupine 65 až 74 rokov a v kategórii 46- až 64-ročných.

Malá mŕtvica útočí do troch mesiacov pred tou veľkou. Riziko potom trvá najmenej desať rokov

U žien bola najviac zastúpená staršia populácia vo veku 75 až 84 rokov. Porážka postihuje väčšinou starších ľudí, ktorí už majú iné chronické ochorenie, no nevyhýba sa ani mladým ročníkom. Vlni tvorili pacienti do 44 rokov 3,3 percenta z celkového počtu postihnutých mŕtvicou.

Medzi najčastejšie rizikové faktory patria neadekvátne liečený alebo neliečený vysoký krvný tlak, porucha srdcového rytmu – takzvaná fibrilácia predsiení, vysoká hladina cholesterolu, ale aj fajčenie, obezita, diabetes či nízka fyzická aktivita.

NCZI v rámci Registra cievnych mozgových príhod minulý rok evidovalo až 80,4 percenta ľudí s mŕtvicou, ktorí mali zároveň aj vysoký krvný tlak.

Približne 27 percent pacientov trpelo cukrovkou a rovnaký počet pacientov priznal, že fajčia, respektíve v minulosti fajčili (v 27 percentách prípadov tento údaj nebol vyplnený). Pitie alkoholu priznalo len 7 percent ľudí, zato nadváhu, respektíve obezitu mala takmer tretina pacientov s porážkou.

Ide o čas

Cievna mozgová príhoda je závažný stav, pri ktorom dochádza k poškodeniu mozgového tkaniva buď nedokrvením (ischemická forma) alebo krvácaním do mozgu (hemoragická forma).

Medzi typické príznaky, ktoré pomôžu odhaliť porážku, patria:

náhle oslabenie polovice tela (poklesnutý kútik úst, neschopnosť predpažiť obe ruky),

náhla porucha reči, neschopnosť vyjadriť sa, artikulovať či porozumieť reči,

náhla porucha zraku alebo výpadok zorného poľa,

náhla prudká bolesť hlavy,

dvojité videnie,

náhly pocit závratu s poruchou stability, bez možnosti stoja alebo chôdze.

Pacienti s cievnou mozgovou príhodou potrebujú okamžitú lekársku pomoc. Včasnú privolanie záchranky je dôležité pre ďalšiu prognózu ochorenia. Ak sa akútna liečba poskytne do niekoľkých hodín, človek sa môže vyhnúť vážnym následkom alebo dokonca smrti a v ideálnom prípade sa vrátiť do normálneho života.

Čas medzi pacientovým príchodom do nemocnice a podaním liečby je dnes na Slovensku v priemere 30 minút. Veľkú zásluhu na tom majú lekári, ktorí poctivo vyplňajú údaje v Registri CMP a vďaka týmto dátam následne vedia, čo treba zlepšiť.

Ochorenia srdca a ciev. Ako im predchádzať alebo ich úplne odvrátiť a ktoré príznaky ľahko prehliadame

„Ak chceme kontrolovať kvalitu našej práce, musíme vedieť čo robíme, ako to robíme a na základe toho vyhodnotiť, ako by sme to vedeli spraviť lepšie. Register cievnych mozgových príhod nám poskytuje dáta, na základe ktorých vieme hodnotiť, ako pracuje 44 centier pre liečbu cievnych mozgových príhod, jednak čo sa týka akútnej starostlivosti, ale aj sekundárnej prevencie, približuje prednostka Neurologickej kliniky Lekárskej fakulty **UPJŠ** a prezidentka Slovenskej neurologickej spoločnosti Zuzana Gdovinová.

„Poskytuje nám prehľad, aký je ďalší osud pacientov, teda kam odchádzajú z neurologických pracovísk. Na základe dát vieme, že v akútnej starostlivosti a sekundárnej prevencii sme porovnateľní s poprednými krajinami v Európe, ale v následnej starostlivosti, predovšetkým v rehabilitácii, zaostávame a stále existujú veľké rozdiely aj v rámci Slovenska.“

Približne tridsať percent pacientov s príhodou by malo pokračovať v akútnej rehabilitácii, ktorá dokáže predísť stratám životných funkcií a znížiť výskyt vážnych trvalých následkov.

Z registra je zrejmé, že na rehabilitačné pracoviská sa prekladajú len približne štyri percentá ľudí. Úmrtnosť na mŕtvicu sa v posledných piatich rokoch pohybovala na úrovni 6,8 percenta zo všetkých úmrtí.

Vďaka zlepšovaniu úrovne zdravotnej starostlivosti a efektívnosti cieľenej liečby sa postupne znižuje ročná letalita, to znamená, že sa znižuje podiel úmrtí pacientov do 1 roka od vzniku príhody.

Výsledky z registra ukazujú, že v roku 2020 bola ročná letalita hospitalizovaných pacientov s CMP 16 percent, v roku 2021 to bolo 15,5 percenta a u hospitalizovaných v roku 2022 klesla na 14 percent.

Uvedené údaje naznačujú trend mierneho poklesu v rokoch 2020 – 2022, avšak v roku 2023 stúpla ročná letalita až na 18,7 percenta. Rok 2024 zatiaľ nie je možné hodnotiť, pretože nie sú k dispozícii úmrtia v roku 2025.

Ženy mužov dobiehajú

Keď sa povie cievna mozgová príhoda, mnohí si automaticky predstavia staršieho muža s vysokým tlakom. Realita je však komplexnejšia. Podľa epidemiologickej analýzy od American Heart Association (AHA) zatiaľ čo riziko mŕtvice u mužov je približne 1 z 6, u žien 1 z 5. Prečo je to tak?

Objektívne za to môže fakt, že ženy sa dožívajú vyššieho veku, no zároveň zažijú viac mozgových príhod ročne. Ďalšia pozoruhodnosť: Hoci muži majú vyššiu pravdepodobnosť cievnej mozgovej príhody (CMP) v mladšom veku, ženy po menopauze ich v počtoch dobiehajú — a často majú horšiu prognózu.

Tiché výstrahy tela nebolia, ale varujú. Kedy ide o banalitu a kedy je čas spozornieť

A do tretice, ženy čelia špecifickým rizikovým faktorom, ktoré u mužov nenachádzame. Na ktoré sa treba poriadne pozrieť dobrou lupou?

1. Hormonálna antikoncepcia a migréna

Prvým výkričníkom je hormonálna antikoncepcia. Nová štúdia prezentovaná na konferencii European Stroke Organisation (2025) ukázala, že kombinované hormonálne antikoncepčné tabletky môžu riziko tzv. kryptogénnej ischemickej mŕtvice zvýšiť u mladých žien až trojnásobne.

Riziko je obzvlášť vysoké u tých, ktoré trpia migrénou s aurou — teda neurologickými príznakmi ako záblesky, poruchy reči či citlivosti pred samotnou bolesťou hlavy.

Výskumníci upozorňujú, že aj keď ide o zriedkavý typ CMP, jeho výskyt rastie a často prekvapí ženy bez akýchkoľvek iných rizikových faktorov.

Žiadna panika - nemusí to znamenať, že antikoncepciu nesmiete užívať, no migréna s aurou môže byť dôvod, prečo o nej informovať gynekológa.

2. Hysterektómia a hormonálna rovnováha

Hormóny, zdá sa, úradujú naozaj významne. Aj ženy po hysterektómii alebo odstránení vaječníkov majú podľa výskumov vyšší výskyt CMP než ženy bez týchto zákrokov.

Dôvodom je náhla zmena hormonálneho prostredia, ktorá ovplyvňuje cievy, krvný tlak aj metabolizmus. Estrogény totiž zohrávajú ochrannú úlohu — a ich pokles môže urýchliť aterosklerotické procesy.

Opäť, ak ste podstúpili takýto zákrok, je dôležité sledovať kardiovaskulárne parametre a zvážiť substitučnú hormonálnu liečbu pod dohľadom lekára.

3. Tehotenské komplikácie

Pozornosť vzbudili aj nové zistenia vyplývajúce z ďalšej štúdie z odborného časopisu *Neurology*: ženy, ktoré počas tehotenstva zažili problémy ako preeklampsia, predčasný pôrod, gestačný diabetes, potrat alebo sa im narodilo mŕtve dieťa, mali troj- až päťnásobne vyššie riziko cievnej mozgovej príhody (CMP) pred 50. rokom života.

A čo je dôležité — toto riziko pretrvávalo aj desaťročia po pôrode. Tieto stavy naznačujú, že organizmus je citlivejší na cievne zmeny, zápalové procesy či poruchy metabolizmu.

Ak ste si niektorou z týchto komplikácií prešli, neznamená to, že vás mŕtvica čaká, ale že je múdre sledovať tlak, cholesterol, cukor a venovať sa prevencii.

4. Autoimunitné ochorenia a trombofília

Patríte k ženám, ktoré trpia autoimunitnými ochoreniami ako lupus, reumatoidná artritída či Hashimotova tyreoiditída, alebo genetickou poruchou zrážanlivosti krvi?

Aj tieto zdravotné ťažkosti — násobne častejšie sa vyskytujúce práve u žien — môžu zvyšovať riziko tvorby krvných zrazenín a teda i mozgovej mŕtvice, najmä ak sa kombinujú s hormonálnou liečbou, stresom alebo infekciou, ukazujú dáta.

5. Fibrilácia predsiení

Aj keď sa fibrilácia predsiení často spája s vyšším vekom, štúdie ukazujú, že jej dopad na ženy je výraznejší než u mužov — ženy s ňou majú vyššie riziko ischemickej CMP než muži, najmä ak nie sú liečené antikoagulanciami, teda liekmi proti tvorbe krvných zrazenín.

Rozdiely sa vekom zmenšujú, no stále existujú. Ak máte nepravidelný pulz, búšenie srdca alebo ste v rizikovej skupine, neváhajte absolvovať EKG a konzultáciu u kardiológa.

6. Fajčenie a sedavý režim

V hre sú aj sabotéri, o ktorých dobre vieme — fajčenie či nedostatok pohybu. U mladých žien je však podľa štúdie dopad fajčenia obzvlášť výrazný — najmä pri vyššom počte rokov fajčenia — a viac sa u nich prejavuje aj život v mestskom prostredí, sedavé zamestnanie a nízka miera aktivity, odhalil ďalší výskum.

Dobrou správou je, že zmena životného štýlu má okamžitý efekt: už po pár týždňoch pravidelného pohybu sa zlepšuje cirkulácia, tlak a teda aj vyhliadky na to, že sa mŕtvici vyhnete.

Čo po mŕtvici?

Šťastím v nešťastí je, že mladší vek prináša lepšiu fyzickú kondíciu a vyššiu neuroplasticitu — schopnosť mozgu prispôbiť sa, obnoviť poškodené funkcie a vytvárať nové nervové spojenia aj po takom zásahu ako je CMP.

„Náhla cievna mozgová príhoda môže po sebe zanechať nezmazateľné stopy v podobe porúch pohybu, koordinácie, reči či pamäte. Podľa našich skúseností sa mladší pacienti dokážu zotaviť rýchlejšie, ak sa rehabilitácia začne ihneď po stabilizovaní zdravotného stavu po príhode,“ vysvetľuje fyziatrička a primárka Marianna Hodosa zo špecializovanej nemocnice FBLR Vitalita v Lehniciach, ktorá sa zameriava na komplexnú rehabilitáciu po cievnych mozgových príhodách.

Kľúčom je rýchla reakcia a správna postupnosť krokov — od akútnej liečby na neurologickom oddelení až po dlhodobú rehabilitáciu.

Riešenie následkov však stojí vždy viac, ako prevencia. Ak poznáte skryté spúšťače, viete kedy sa oplatí o zdravie ciev starať ešte svedomitejšie. Hoci stopercentná istota neexistuje, jednoznačne tým dokážete znížiť riziko, že vás ochromí.

Ako jej predchádzať

nefajčite,

znížte príjem soli v strave,

obmedzte konzumáciu alkoholu,

denne si doprajte dostatok telesného pohybu (aspoň 30 minút denne),

znížte nadmernú telesnú hmotnosť,

obmedzte stresové zaťaženie,

sledujte svoj krvný tlak v domácom prostredí,

dodržiavajte preventívne prehliadky u praktického lekára – dôležité je najmä sledovanie krvného tlaku a hladiny cukru a tukov v krvi,

užívajte pravidelne predpísané lieky.

Autor: Sandra Sokologorská

Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, reagovať vedia už aj škôlkari

27. 10. 2025, 14:49, Zdroj: bleskovky.zoznam.sk, Vydavateľ: Zoznam, s.r.o., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 16 021 GRP: 0,36 OTS: 0,00 AVE: 478 EUR

Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, reagovať vedia už aj škôlkari. Pri príležitosti Svetového dňa cievnej mozgovej príhody (29. 10.) to na tlačovej konferencii vyhlásil minister zdravotníctva Kamil Šaško (Hlas-SD). Vyzdvihol medzinárodnú iniciatívu Fast Heroes, ktorá sa zameriava na zvyšovanie povedomia o cievnej mozgovej príhode (CMP).

„Rýchlosť, ako zareagujeme, rozhoduje o tom, či náš rodinný príslušník, blízky alebo hociký človek, ktorý práve môže ísť okolo nás, bude mať následky a aké vážne budú. Či sa bude učiť nanovo rozprávať, chodiť alebo či bude vedieť byť samostatný,“ priblížil Šaško.

Fast Heroes spúšťa už šiesty ročník projektu, ktorý je postavený na novom module s názvom Päť výziev v prevencii. „Sme presvedčení, že okrem znalostí príznakov CMP je čas vzdelávať naše deti aj o rizikových faktoroch mŕtvice a infarktu myokardu,“ uviedla koordinátorka projektu Ľubica Fidesová. Dodala, že do iniciatívy je zapojených viac ako 1100 škôl a 70.000 detí.

Šaško avizoval, že projekt chce rozšíriť do všetkých samosprávnych krajov. „V priebehu mesiaca november budem zvolávať stretnutie všetkých ôsmich županov na ministerstve zdravotníctva, kde otvoríme viacero tém. Rozšírenie tohto programu bude určite na agende, pretože jeho výsledky sú absolútne hmatateľné - za štyri roky existencie priniesol preukázateľne zachránené životy, keď deti rozpoznali príznaky mŕtvice a vedeli efektívne komunikovať aj s operačným strediskom,“ poznamenal.

Podľa prezidentky Slovenskej neurologickej spoločnosti a prednostky Neurologickej kliniky Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** a Univerzitnej nemocnice Louisa Pasteura (UNLP) v Košiciach Zuzany Gdovinovej sa Slovensko v akútnej liečbe cievnych mozgových príhod radí medzi najúspešnejšie krajiny v Európe. „Asi 25 percent pacientov liečime intravenóznou trombolýzou a približne 11 percent mechanickou trombektómiou (odstránenie krvnej zrazeniny z mozgovej cievy, pozn. TASR),“ uviedla.

Úspech podľa nej spočíva v systematickom zbere a analýze dát v Registri CMP, ktoré pomáhajú hodnotiť kvalitu práce centier a odhaľovať rezervy v liečbe. „V tejto oblasti by sme boli veľmi radi, keby pán minister a rezort s nami spolupracovali v tom, že by sme chceli prenášať dáta priamo zo štruktúrovanej prepúšťacej správy, aby boli presnejšie a aby sme sa vedeli ešte lepšie posunúť v akútnej liečbe,“ zdôraznila Gdovinová. Dodala, že Slovensko stále zaostáva v následnej starostlivosti - najmä v rehabilitácii a logopedickej pomoci, ktoré sú kľúčové pre návrat pacientov po mozgovej príhode do bežného života.

Šaško pripustil, že starostlivosť o pacienta s prekonanou mŕtvicou je na Slovensku dlhodobý problém. Téma sa chce venovať aj v rámci reformného plánu Misia zdravie, ktorý chce presunúť priamo pod riadenie ministerstva. „Kardiológia a cesta pacienta budú jednou z vlajkových priorít. Chceme, aby bola táto cesta, od digitalizácie až po konkrétne procesy, jasne definovaná,“ povedal.

Viceprezidentka Slovenskej hypertenziologickej spoločnosti Anna Vachulová upozornila, že až 80 percentám cievnych mozgových príhod by sa dalo predísť lepšou kontrolou rizikových faktorov. Medzi najvýznamnejšie patrí vysoký krvný tlak, zvýšený cholesterol, fajčenie, cukrovka a obezita. „Ak znížime systolický tlak o desať milimetrov ortuťového stĺpca, zabránime 35 percentám mozgových príhod,“ uviedla. Dodala, že riziko možno znížiť aj úpravou cholesterolu, hmotnosti či obmedzením fajčenia.

AUTOR: ©Zoznam | ZDROJ: TASR

Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, uviedol Šaško: Reagovať vedia už aj škôlkari

27. 10. 2025, 14:49, Zdroj: [topky.sk](#), Vydavateľ: Zoznam, s.r.o., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 325 895 GRP: 7,24 OTS: 0,07 AVE: 1300 EUR

Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, uviedol Šaško: Reagovať vedia už aj škôlkari

BRATISLAVA - Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, reagovať vedia už aj škôlkari. Pri príležitosti Svetového dňa cievnej mozgovej príhody (29. 10.) to na tlačovej konferencii vyhlásil minister zdravotníctva Kamil Šaško (Hlas-SD). Vyzdvihol medzinárodnú iniciatívu Fast Heroes, ktorá sa zameriava na zvyšovanie povedomia o cievnej mozgovej príhode (CMP).

„Rýchlosť, ako zareagujeme, rozhoduje o tom, či náš rodinný príslušník, blízky alebo hociký človek, ktorý práve môže ísť okolo nás, bude mať následky a aké vážne budú. Či sa bude učiť nanovo rozprávať, chodiť alebo či bude vedieť byť samostatný,“ priblížil Šaško.

Fast Heroes vzdeláva deti

Fast Heroes spúšťa už šiesty ročník projektu, ktorý je postavený na novom module s názvom Päť výziev v prevencii. „Sme presvedčení, že okrem znalostí príznakov CMP je čas vzdelávať naše deti aj o rizikových faktoroch mŕtvice a infarktu myokardu,“ uviedla koordinátorka projektu Ľubica Fidesová. Dodala, že do iniciatívy je zapojených viac ako 1100 škôl a 70 000 detí.

Projekt sa rozšíri do všetkých regiónov Slovenska

Šaško avizoval, že projekt chce rozšíriť do všetkých samosprávnych krajov. „V priebehu mesiaca november budem zvolávať stretnutie všetkých ôsmich županov na ministerstve zdravotníctva, kde otvoríme viacero tém. Rozšírenie tohto programu bude určite na agende, pretože jeho výsledky sú absolútne hmatateľné - za štyri roky existencie priniesol preukázateľne zachránené životy, keď deti rozpoznali príznaky mŕtvice a vedeli efektívne komunikovať aj s operačným strediskom,“ poznamenal.

Podľa prezidentky Slovenskej neurologickej spoločnosti a prednostky Neurologickej kliniky Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** a Univerzitnej nemocnice Louisa Pasteura (UNLP) v Košiciach Zuzany Gdovinovej sa Slovensko v akútnej liečbe cievnych mozgových príhod radí medzi najúspešnejšie krajiny v Európe. „Asi 25 percent pacientov liečime intravenóznou trombolýzou a približne 11 percent mechanickou trombektómiou (odstránenie krvnej zrazeniny z mozgovej cievy, pozn. TASR),“ uviedla.

archívne video

Tlačová konferencia Kamila Šaška: Novinka v liečbe cystickej fibrózy (Zdroj: Topky/Vlado Anjel)

Dáta pomáhajú zlepšiť liečbu

Úspech podľa nej spočíva v systematickom zbere a analýze dát v Registri CMP, ktoré pomáhajú hodnotiť kvalitu práce centier a odhaľovať rezervy v liečbe. „V tejto oblasti by sme boli veľmi radi, keby pán minister a rezort s nami spolupracovali v tom, že by sme chceli prenášať dáta priamo zo štruktúrovanej prepúšťacej správy, aby boli presnejšie a aby sme sa vedeli ešte lepšie posunúť v akútnej liečbe,“ zdôraznila Gdovinová. Dodala, že Slovensko stále zaostáva v následnej starostlivosti - najmä v rehabilitácii a logopedickej pomoci, ktoré sú kľúčové pre návrat pacientov po mozgovej príhode do bežného života.

Šaško pripustil, že starostlivosť o pacienta s prekonanou mŕtvicou je na Slovensku dlhodobý problém. Téma sa chce venovať aj v rámci reformného plánu Misia zdravie, ktorý chce presunúť priamo pod riadenie ministerstva. „Kardiológia a cesta pacienta budú jednou z vlajkových priorít. Chceme, aby bola táto cesta, od digitalizácie až po konkrétne procesy, jasne definovaná,“ povedal.

Kontrola rizík predchádza mozgovým príhodám

Viceprezidentka Slovenskej hypertenziologickej spoločnosti Anna Vachulová upozornila, že až 80 percentám cievnych mozgových príhod by sa dalo predísť lepšou kontrolou rizikových faktorov. Medzi najvýznamnejšie patrí vysoký krvný tlak, zvýšený cholesterol, fajčenie, cukrovka a obezita. „Ak znížime systolický tlak o desať milimetrov ortuťového stĺpca, zabránime 35 percentám mozgových príhod,“ uviedla. Dodala, že riziko možno znížiť aj úpravou cholesterolu, hmotnosti či obmedzením fajčenia.

Autor: TASR

K. Šaško: Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, reagovať vedia už aj škôlkari

27. 10. 2025, 14:49, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**

K. Šaško: Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, reagovať vedia už aj škôlkari

Bratislava 27. októbra (TASR) - Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, reagovať vedia už aj škôlkari. Pri príležitosti Svetového dňa cievnej mozgovej príhody (29. 10.) to na tlačovej konferencii vyhlásil minister zdravotníctva Kamil Šaško (HLAS-SD). Vyzdvihol medzinárodnú iniciatívu Fast Heroes, ktorá sa zameriava na zvyšovanie povedomia o cievnej mozgovej príhode (CMP).

„Rýchlosť, ako zareagujeme, rozhoduje o tom, či náš rodinný príslušník, blízky alebo hocijaký človek, ktorý práve môže ísť okolo nás, bude mať následky a aké vážne budú. Či sa bude učiť nanovo rozprávať, chodiť alebo či bude vedieť byť samostatný,“ priblížil Šaško.

Fast Heroes spúšťa už šiesty ročník projektu, ktorý je postavený na novom module s názvom Päť výziev v prevencii. „Sme presvedčení, že okrem znalostí príznakov CMP je čas vzdelávať naše deti aj o rizikových faktoroch mŕtvice a infarktu myokardu,“ uviedla koordinátorka projektu Ľubica Fidesová. Dodala, že do iniciatívy je zapojených viac ako 1100 škôl a 70.000 detí.

Šaško avizoval, že projekt chce rozšíriť do všetkých samosprávnych krajov. „V priebehu mesiaca november budem zvolávať stretnutie všetkých ôsmich županov na ministerstve zdravotníctva, kde otvoríme viacero tém. Rozšírenie tohto programu bude určite na agende, pretože jeho výsledky sú absolútne hmatateľné - za štyri roky existencie priniesol preukázateľne zachránené životy, keď deti rozpoznali príznaky mŕtvice a vedeli efektívne komunikovať aj s operačným strediskom,“ poznamenal.

Podľa prezidentky Slovenskej neurologickej spoločnosti a prednostky Neurologickej kliniky Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** a Univerzitnej nemocnice Louisa Pasteura (UNLP) v Košiciach Zuzany Gdovinovej sa Slovensko v akútnej liečbe cievnych mozgových príhod radí medzi najúspešnejšie krajiny v Európe. „Asi 25 percent pacientov liečime intravenóznou trombolýzou a približne 11 percent mechanickou trombektómiou (odstránenie krvnej zrazeniny z mozgovej cievy, pozn. TASR),“ uviedla.

Úspech podľa nej spočíva v systematickom zbere a analýze dát v Registri CMP, ktoré pomáhajú hodnotiť kvalitu práce centier a odhaľovať rezervy v liečbe. „V tejto oblasti by sme boli veľmi radi, keby pán minister a rezort s nami spolupracovali v tom, že by sme chceli prenášať dáta priamo zo štruktúrovanej prepúšťacej správy, aby boli presnejšie a aby sme sa vedeli ešte lepšie posunúť v akútnej liečbe,“ zdôraznila Gdovinová. Dodala, že Slovensko stále zaostáva v následnej starostlivosti - najmä v rehabilitácii a logopedickej pomoci, ktoré sú kľúčové pre návrat pacientov po mozgovej príhode do bežného života.

Šaško pripustil, že starostlivosť o pacienta s prekonanou mŕtvicou je na Slovensku dlhodobý problém. Tému sa chce venovať aj v rámci reformného plánu Misia zdravie, ktorý chce presunúť priamo pod riadenie ministerstva. „Kardiológia a cesta pacienta budú jednou z vlajkových priorít. Chceme, aby bola táto cesta, od digitalizácie až po konkrétne procesy, jasne definovaná,“ povedal.

Viceprezidentka Slovenskej hypertenziologickej spoločnosti Anna Vachulová upozornila, že až 80 percentám cievnych mozgových príhod by sa dalo predísť lepšou kontrolou rizikových faktorov. Medzi najvýznamnejšie patrí vysoký krvný tlak, zvýšený cholesterol, fajčenie, cukrovka a obezita. „Ak znížime systolický tlak o desať milimetrov ortuťového stĺpca, zabránime 35 percentám mozgových príhod,“ uviedla. Dodala, že riziko možno znížiť aj úpravou cholesterolu, hmotnosti či obmedzením fajčenia.

UPOZORNENIE: TASR ponúka k správe zvukový záznam.

dah mj

Autor: DAH

Šaško: Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, reagovať vedia už aj škôlkari

27. 10. 2025, 15:06, Zdroj: **teraz.sk**, Vydavateľ: **TERAZ MEDIA, a.s.**, Autor: **TASR**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**, Ďalšie zdroje: **teraz.sk/zdravie**

Dosah: **55 132 GRP: 1,23 OTS: 0,01 AVE: 1140 EUR**

Šaško: Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, reagovať vedia už aj škôlkari

Zdieľaj na Facebooku

Na snímke minister zdravotníctva SR Kamil Šaško (HLAS-SD). Foto: TASR - Jakub Kotian

Fast Heroes spúšťa už šiesty ročník projektu, ktorý je postavený na novom module s názvom Päť výziev v prevencii.

27. októbra 2025 15:06

Bratislava 27. októbra (TASR) - Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, reagovať vedia už aj škôlkari. Pri príležitosti Svetového dňa cievnej mozgovej príhody (29. 10.) to na tlačovej konferencii vyhlásil minister zdravotníctva Kamil Šaško (Hlas-SD). Vyzdvihol medzinárodnú iniciatívu Fast Heroes, ktorá sa zameriava na zvyšovanie povedomia o cievnej mozgovej príhode (CMP).

„Rýchlosť, ako zareagujeme, rozhoduje o tom, či náš rodinný príslušník, blízky alebo hocikaják človek, ktorý práve môže ísť okolo nás, bude mať následky a aké vážne budú. Či sa bude učiť nanovo rozprávať, chodiť alebo či bude vedieť byť samostatný,“ priblížil Šaško.

Fast Heroes spúšťa už šiesty ročník projektu, ktorý je postavený na novom module s názvom Päť výziev v prevencii. „Sme presvedčení, že okrem znalostí príznakov CMP je čas vzdelávať naše deti aj o rizikových faktoroch mŕtvice a infarktu myokardu,“ uviedla koordinátorka projektu Ľubica Fidesová. Dodala, že do iniciatívy je zapojených viac ako 1100 škôl a 70.000 detí.

Šaško avizoval, že projekt chce rozšíriť do všetkých samosprávnych krajov. „V priebehu mesiaca november budem zvolávať stretnutie všetkých ôsmich županov na ministerstve zdravotníctva, kde otvoríme viacero tém. Rozšírenie tohto programu bude určite na agende, pretože jeho výsledky sú absolútne hmatateľné - za štyri roky existencie priniesol preukázateľne zachránené životy, keď deti rozpoznali príznaky mŕtvice a vedeli efektívne komunikovať aj s operačným strediskom,“ poznamenal.

Podľa prezidentky Slovenskej neurologickej spoločnosti a prednostky Neurologickej kliniky Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** a Univerzitnej nemocnice Louisa Pasteura (UNLP) v Košiciach Zuzany Gdovinovej sa Slovensko v akútnej liečbe cievnych mozgových príhod radí medzi najúspešnejšie krajiny v Európe. „Asi 25 percent pacientov liečime intravenóznou trombolýzou a približne 11 percent mechanickou trombektómiou (odstránenie krvnej zrazeniny z mozgovej cievy, pozn. TASR),“ uviedla.

Úspech podľa nej spočíva v systematickom zbere a analýze dát v Registri CMP, ktoré pomáhajú hodnotiť kvalitu práce centier a odhaľovať rezervy v liečbe. „V tejto oblasti by sme boli veľmi radi, keby pán minister a rezort s nami spolupracovali v tom, že by sme chceli prenášať dáta priamo zo štruktúrovanej prepúšťacej správy, aby boli presnejšie a aby sme sa vedeli ešte lepšie posunúť v akútnej liečbe,“ zdôraznila Gdovinová. Dodala, že Slovensko stále zaostáva v následnej starostlivosti - najmä v rehabilitácii a logopedickej pomoci, ktoré sú kľúčové pre návrat pacientov po mozgovej príhode do bežného života.

Šaško pripustil, že starostlivosť o pacienta s prekonanou mŕtvicou je na Slovensku dlhodobý problém. Tému sa chce venovať aj v rámci reformného plánu Misia zdravie, ktorý chce presunúť priamo pod riadenie ministerstva. „Kardiológia a cesta pacienta budú jednou z vlajkových priorít. Chceme, aby bola táto cesta, od digitalizácie až po konkrétne procesy, jasne definovaná,“ povedal.

Viceprezidentka Slovenskej hypertenziologickej spoločnosti Anna Vachulová upozornila, že až 80 percentám cievnych mozgových príhod by sa dalo predísť lepšou kontrolou rizikových faktorov. Medzi najvýznamnejšie patrí vysoký krvný tlak, zvýšený cholesterol, fajčenie, cukrovka a obezita. „Ak znížime systolický tlak o desať milimetrov ortuťového stĺpca, zabránime 35 percentám mozgových príhod,“ uviedla. Dodala, že riziko možno znížiť aj úpravou cholesterolu, hmotnosti či obmedzením fajčenia.

Autor: TASR

K. Šaško: Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, reagovať vedia už aj škôlkari

 27. 10. 2025, 15:32, Zdroj: lekari.sk , Sentiment: Pozitívny, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**, **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**

Dosah: **1 502 GRP**; **0,03 OTS**; **0,00 AVE**; **179 EUR**

K. Šaško: Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, reagovať vedia už aj škôlkari

Bratislava 27. októbra (TASR) - Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, reagovať vedia už aj škôlkari. Pri príležitosti Svetového dňa cievnej mozgovej príhody (29. 10.) to na tlačovej konferencii vyhlásil minister zdravotníctva Kamil Šaško (Hlas-SD). Vyzdvihol medzinárodnú iniciatívu Fast Heroes, ktorá sa zameriava na zvyšovanie povedomia o cievnej mozgovej príhode (CMP).

„Rýchlosť, ako zareagujeme, rozhoduje o tom, či náš rodinný príslušník, blízky alebo hocikaják človek, ktorý práve môže ísť okolo nás, bude mať následky a aké vážne budú. Či sa bude učiť nanovo rozprávať, chodiť alebo či bude vedieť byť samostatný,“ priblížil Šaško.

Fast Heroes spúšťa už šiesty ročník projektu, ktorý je postavený na novom module s názvom Päť výziev v prevencii. „Sme presvedčení, že okrem znalostí príznakov CMP je čas vzdelávať naše deti aj o rizikových faktoroch mŕtvice a infarktu myokardu,“ uviedla koordinátorka projektu Ľubica Fidesová. Dodala, že do iniciatívy je zapojených viac ako 1100 škôl a 70.000 detí.

Šaško avizoval, že projekt chce rozšíriť do všetkých samosprávnych krajov. „V priebehu mesiaca november budem zvolávať stretnutie všetkých ôsmich županov na ministerstve zdravotníctva, kde otvoríme viacero tém. Rozšírenie tohto programu bude určite na agende, pretože jeho výsledky sú absolútne hmatateľné - za štyri roky existencie priniesol preukázateľne zachránené životy, keď deti rozpoznali príznaky mŕtvice a vedeli efektívne komunikovať aj s operačným strediskom,“ poznamenal.

Podľa prezidentky Slovenskej neurologickej spoločnosti a prednostky Neurologickej kliniky Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** a Univerzitnej nemocnice Louisa Pasteura (UNLP) v Košiciach Zuzany Gdovinovej sa Slovensko v akútnej liečbe

cievných mozgových príhod radí medzi najúspešnejšie krajiny v Európe. „Asi 25 percent pacientov liečime intravenóznou trombolýzou a približne 11 percent mechanickou trombektómiou (odstránenie krvnej zrazeniny z mozgovej cievy, pozn. TASR),“ uviedla.

Úspech podľa nej spočíva v systematickom zbere a analýze dát v Registri CMP, ktoré pomáhajú hodnotiť kvalitu práce centier a odhaľovať rezervy v liečbe. „V tejto oblasti by sme boli veľmi radi, keby pán minister a rezort s nami spolupracovali v tom, že by sme chceli prenášať dáta priamo zo štruktúrovanej prepúšťacej správy, aby boli presnejšie a aby sme sa vedeli ešte lepšie posunúť v akútnej liečbe,“ zdôraznila Gdovinová. Dodala, že Slovensko stále zaostáva v následnej starostlivosti - najmä v rehabilitácii a logopedickej pomoci, ktoré sú kľúčové pre návrat pacientov po mozgovej príhode do bežného života.

Šaško pripustil, že starostlivosť o pacienta s prekonanou mŕtvicou je na Slovensku dlhodobý problém. Téma sa chce venovať aj v rámci reformného plánu Misia zdravie, ktorý chce presunúť priamo pod riadenie ministerstva. „Kardiológia a cesta pacienta budú jednou z vlajkových priorít. Chceme, aby bola táto cesta, od digitalizácie až po konkrétne procesy, jasne definovaná,“ povedal.

Viceprezidentka Slovenskej hypertenziologickej spoločnosti Anna Vachulová upozornila, že až 80 percentám cievnych mozgových príhod by sa dalo predísť lepšou kontrolou rizikových faktorov. Medzi najvýznamnejšie patrí vysoký krvný tlak, zvýšený cholesterol, fajčenie, cukrovka a obezita. „Ak znížime systolický tlak o desať milimetrov ortuťového stĺpca, zabránime 35 percentám mozgových príhod,“ uviedla. Dodala, že riziko možno znížiť aj úpravou cholesterolu, hmotnosti či obmedzením fajčenia.

UPOZORNENIE: TASR ponúka k správe zvukový záznam.

dah mj

Autor: Lekari.sk

Iniciatíva Fast Heroes učí deti rozpoznávať príznaky mŕtvice: Čas je kľúčový pre záchranu života

 27. 10. 2025, 16:04, Zdroj: spravy.stvr.sk , Vydavateľ: Slovenská televízia a rozhlas, Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 98 572 GRP: 2,19 OTS: 0,02 AVE: 882 EUR

Iniciatíva Fast Heroes učí deti rozpoznávať príznaky mŕtvice: Čas je kľúčový pre záchranu života

Fast Heroes spúšťa už šiesty ročník projektu.

27. 10. 2025 16:04:08 Aktualizované: 27. 10. 2025 19:35:00

Ilustračná snímka.

Foto: STVR

Pri mŕtvici hrá čas kľúčovú úlohu, reagovať vedľa už aj škôlkari. Pri príležitosti Svetového dňa cievnej mozgovej príhody (29. 10.) to na tlačovej konferencii vyhlásil minister zdravotníctva Kamil Šaško (Hlas-SD). Vyzdvihol medzinárodnú iniciatívu Fast Heroes, ktorá sa zameriava na zvyšovanie povedomia o cievnej mozgovej príhode (CMP).

„Rýchlosť, ako zareagujeme, rozhoduje o tom, či náš rodinný príslušník, blízky alebo hociký človek, ktorý práve môže ísť okolo nás, bude mať následky a aké vážne budú. Či sa bude učiť nanovo rozprávať, chodiť alebo či bude vedieť byť samostatný,“ priblížil Šaško.

Sledujte spravodajstvo

Sledovať

Fast Heroes spúšťa už šiesty ročník projektu, ktorý je postavený na novom module s názvom Päť výziev v prevencii. „Sme presvedčení, že okrem znalostí príznakov CMP je čas vzdelávať naše deti aj o rizikových faktoroch mŕtvice a infarktu myokardu,“ uviedla koordinátorka projektu Ľubica Fidesová. Dodala, že do iniciatívy je zapojených viac ako 1 100 škôl a 70-tisíc detí.

Šaško avizoval, že projekt chce rozšíriť do všetkých samosprávnych krajov. „V priebehu mesiaca november budem zvolávať stretnutie všetkých ôsmich županov na ministerstve zdravotníctva, kde otvoríme viacero tém,“ poznamenal.

Iniciatíva Fast Heroes sa v relácii Správa venovala redaktorka Rebeka Filandová:

„Rozšírenie tohto programu bude určite na agende, pretože jeho výsledky sú absolútne hmatateľné – za štyri roky existencie priniesol preukázateľne zachránené životy, keď deti rozpoznali príznaky mŕtvice a vedeli efektívne komunikovať aj s operačným strediskom,“ doplnil.

Jedna z najúspešnejších krajín v Európe

Podľa prezidentky Slovenskej neurologickej spoločnosti a prednostky Neurologickej kliniky Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** a Univerzitnej nemocnice Louisa Pasteura (UNLP) v Košiciach Zuzany Gdovinovej sa Slovensko v akútnej liečbe cievnych mozgových príhod radí medzi najúspešnejšie krajiny v Európe.

„Asi 25 percent pacientov liečime intravenóznou trombolýzou a približne 11 percent mechanickou trombektómiou (odstránenie krvnej zrazeniny z mozgovej cievy, pozn. red.),“ uviedla.

Úspech podľa nej spočíva v systematickom zbere a analýze dát v Registri CMP, ktoré pomáhajú hodnotiť kvalitu práce centier a odhaľovať rezervy v liečbe.

Môže vás zaujímať Nemocnice získajú z plánu obnovy vyše 40 miliónov, z toho polovicu Košický kraj. Pôjdu najmä na prístroje, ale aj psychiatrické lôžka

„V tejto oblasti by sme boli veľmi radi, keby pán minister a rezort s nami spolupracovali v tom, že by sme chceli prenášať dáta priamo zo štruktúrovanej prepúšťacej správy, aby boli presnejšie a aby sme sa vedeli ešte lepšie posunúť v akútnej liečbe,“ zdôraznila Gdovinová.

Dodala, že Slovensko stále zaostáva v následnej starostlivosti – najmä v rehabilitácii a logopedickej pomoci, ktoré sú kľúčové pre návrat pacientov po mozgovej príhode do bežného života.

Starosť o pacienta s prekonanou mŕtvicou je dlhodobý problém

Šaško pripustil, že starostlivosť o pacienta s prekonanou mŕtvicou je na Slovensku dlhodobý problém. Téma sa chce venovať aj v rámci reformného plánu Misia zdravie, ktorý chce presunúť priamo pod riadenie ministerstva. „Kardiológia a cesta pacienta budú jednou z vlajkových priorít. Chceme, aby bola táto cesta, od digitalizácie až po konkrétne procesy, jasne definovaná,“ povedal.

Viceprezidentka Slovenskej hypertenziologickej spoločnosti Anna Vachulová upozornila, že až 80 percentám cievnych mozgových príhod by sa dalo predísť lepšou kontrolou rizikových faktorov. Medzi najvýznamnejšie patrí vysoký krvný tlak, zvýšený cholesterol, fajčenie, cukrovka a obezita.

„Ak znížime systolický tlak o desať milimetrov ortuťového stĺpca, zabránime 35 percentám mozgových príhod,“ uviedla. Dodala, že riziko možno znížiť aj úpravou cholesterolu, hmotnosti či obmedzením fajčenia.

Ďalšie články na tému:

Autor: TASR

Esejistická súťaž má svojich víťazov

27. 10. 2025, 16:50, Zdroj: [nsud.sk](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 1 768 GRP: 0,04 OTS: 0,00 AVE: 193 EUR

Esejistická súťaž má svojich víťazov

27. 10. 2025

Bratislava, 27. október 2025 - Kancelária Najvyššieho súdu SR pri príležitosti Európskeho dňa spravodlivosti na Najvyššom súde SR vyhlásila pre študentov právnických fakúlt slovenských vysokých škôl v auguste 2025 esejistickú súťaž na témy: „Sloboda prejavu a právo na informácie verzus spravodlivý súdny proces“ a „Nový Občiansky zákonník ako výzva pre budúcnosť: ktoré hodnoty a princípy nesmú chýbať?“

Na výherných miestach sa umiestnili traja študenti: Natália Olexa a Dáriuš Krestian, študenti Právnickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a Tomáš Jurkanin, študent Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave.

Autori víťazných esejí budú ocenení vecnými darmi a budú pozvaní na pracovný obed s predsedom Najvyššieho súdu SR Františkom Moznerom, na ktorý budú zároveň pozvaní aj zástupcovia právnických fakúlt, na ktorých študenti pôsobia.

Výhercom srdečne blahoželáme!

Živá fosília aj zelená oáza pri diaľnici

28. 10. 2025, 0:00, Zdroj: [vychod.sme.sk](#), Vydavateľ: Petit Press, a.s., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 513 365 GRP: 11,41 OTS: 0,11 AVE: 1618 EUR

Živá fosília aj zelená oáza pri diaľnici

McDonald's podporil vznik dvoch jedinečných ekologických projektov v Košickom kraji.

V rámci grantovej výzvy „30 rokov spolu s McDonald's“ získali v Košickom kraji podporu hneď dva výnimočné projekty - združenie BotaniKE prispelo k obohateniu rastlinných zbierok v botanickej záhrade a v obci Rozhanovce vzniká priestor, ktorý podporuje miestnu faunu a flóru a ekologickú zodpovednosť.

Vzácná drevina v Košiciach

Občianske združenie BotaniKE úspešne zrealizovalo projekt, ktorého cieľom bolo rozšíriť zbierku Botanickej záhrady **UPJŠ** o vzácnu drevinu - araukáriu andskú (*Araucaria araucana*), známu aj ako „živú fosíliu“. Tento strom, ktorý rastie na Zemi už od čias dinosaurov, sa vysadil vo vstupnej časti areálu pred skleníkmi, kde prebehla aj rozsiahla obnova priestoru vrátane nového posedenia a osvetlenia. Strom je označený informačnou tabuľou v slovenskom a anglickom jazyku.

Výsadba tejto jedinečnej dreviny má pre Botanickú záhradu symbolický význam - v roku 2025 oslavuje 75. výročie svojho vzniku. Araukária obohatila už tak vzácnu zbierku záhrady a prispela k jej atraktivite vďaka svojmu originálnemu vzhľadu. Jej trojuholníkovité, tvrdé listy pripomínajúce šupiny plazov fascinujú malých aj veľkých návštevníkov a rozširujú poznanie o prehistorickej vegetácii planéty. Araukária zároveň prispieva k rozširovaniu biodiverzity v záhrade a nepochybne ešte viac povzbudí záujem o tento krásny priestor, ktorý ročne navštívi približne 80-tisíc návštevníkov.

Zanedbané miesto rozkvitlo

Druhým víťazným projektom z Košického kraja je Komunitná záhrada Rozhanovce, ktorú založilo občianske združenie T-E-A Centrum. Projekt vznikol ako reakcia na negatívny dopad výstavby diaľnice D1 Budimír-Bidovce na miestnu prírodu a zmenil zanedbané územie len 250 metrov od diaľnice na živú oázu.

Počas leta sa v rámci projektu uskutočnilo osem stretnutí krúžku Kreatívna príroda, do ktorých sa zapojilo vyše 115 detí vo veku 5 až 12 rokov. Spolu s dobrovoľníkmi sa deti učili o rastlinách, sadili okrasné aj úžitkové druhy, aplikovali mulčovaciu kôru a starali sa o priestor záhrady. Počas troch komunitných brigád sa podarilo vytvoriť aj oddychové zóny pre relax, pozorovanie prírody a zážitkové učenie.

Záhrada sa stala živým ekosystémom - objavila sa tu dokonca aj modlivka zelená, chránený druh hmyzu, ktorý sa v tejto lokalite doposiaľ nevyskytoval. Projekt zároveň priniesol novú spoluprácu so Strednou odbornou školou poľnohospodárstva a služieb na vidieku v Košiciach, kde študenti odboru záhradník získajú priestor na prax a budú pomáhať s údržbou záhrady.

„Vďaka podpore McDonald's a Nadácie Pontis sme dokázali vytvoriť komunitný priestor, ktorý prirodzene podporuje faunu a flóru v území narušenom výstavbou diaľnice. Záhrada sa stáva miestom, kde deti aj dospelí objavujú krásu a význam prírody cez praktickú skúsenosť. Veríme, že týmto spôsobom podporujeme ekologickú zodpovednosť budúcej generácie a vytvárame priestor pre spoločné zážitky, učenie a oddych,“ uviedli zástupcovia organizácie T-E-A Centrum.

Pozitívna zmena v rôznych regiónoch Slovenska

Vďaka grantovej výzve „30 rokov spolu s McDonald's“ mohli v Košickom kraji vzniknúť dve zelené iniciatívy, ktoré oživujú nielen krajinu, ale aj záujem ľudí o jej ochranu. Oba projekty spája spoločná myšlienka, a to prinášať pozitívnu zmenu v regiónoch a podporovať environmentálne povedomie.

Program, ktorý McDonald's pripravil v spolupráci s Nadáciou Pontis, bol vyhlásený pri príležitosti 30. výročia pôsobenia spoločnosti na Slovensku. Zámerom bolo podporiť ekologické a komunitné projekty vo všetkých krajoch Slovenska. Odborná komisia vybrala 10 víťazných projektov, ktoré si rozdelili celkovú podporu vo výške 30 000 eur.

Spoločne v 13. komnate

28. 10. 2025, 0:11, Zdroj: kamdomesta.sk , Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: **1 812 GRP**, **0,04 OTS**, **0,00 AVE**, **195 EUR**

Spoločne v 13. komnate

Streda 29.10.2025, 08:00

Iné termíny

Výstava fotografií Majákovcov – Spoločne v 13. komnate... alebo keď fotografia prehovorí

Výstava s názvom Spoločne v 13. komnate predstavuje fotografie Majákovcov, klientov špecializovaného zariadenia Maják, n.o. Peter, Juraj, Martin a Peťo ich predstavením poodkryjú to, čo je zvyčajne pred svetom skryté. Výstava má byť hlasom, ktorý bude vypočutý širokou verejnosťou. Hlasom, ktorý poukazuje na sociálne potreby klientov so zdravotným znevýhodnením a bariéry, s ktorými sa

stretávajú pri ich uspokojovaní.

...aby sme ich situáciu všetci vnímali, chápali.

...aby sme boli voči sebe ľudskejší.

Výstava je výstupom projektu PhotoVoice ako inovatívna metóda advokácie sociálnych potrieb ľudí so sluchovým postihnutím. Zdravotné znevýhodnenie ovplyvňuje každú časť života človeka, i jeho okolie – oblasť sociálnych interakcií a vzťahov nevynímajúc. Často vedie k pocitom izolácie, frustrácie, osamelosti i stigme. Vytvára bariéry brániace plnej realizácii človeka so znevýhodnením. Cieľom projektu je preto identifikovať sociálne potreby a komunikovať ich verejnosti prostredníctvom výstavy fotografií vo verejnom priestore, získaných metódou PhotoVoice. Tá svojou zrozumiteľnosťou a atraktívnosťou predstavuje silný advokačný nástroj. Projekt realizuje Katedra sociálnej práce FF **UPJŠ** v Košiciach, v spolupráci s neziskovou organizáciou Maják.

Tak poďme nazrieť za dvere komnaty...

Výstava je prístupná v pobočke Terasa (Tr. SNP 48/A) od 1. októbra do 11. novembra 2025 v čase otváracích hodín knižnice.

Tešíme sa na vašu návštevu.

Portál www.kamdomesta.sk nie je organizátorom uverejňovaných podujatí a preto nezodpovedá za zmeny uskutočnené organizátormi. Odporúčame preveriť si vopred termín a čas konania podujatia priamo u organizátora. Na niektoré akcie je potrebné sa prihlásiť vopred.

Miesto konania